

Kommunfullmäktige

Trygghetsprogram

Beslutat datum	2025-04-28
Gäller från datum	2025-05-06
Beslutat av	Kommunfullmäktige
Ansvarig	Kommunstyrelsen
Diarienummer	KS 2025-00064
Giltighetstid	2035-01-01

Styrdokument i Haninge kommun

Program – antas av kommunfullmäktige

Ett program anger den politiska viljeinriktningen inom ett särskilt prioriterat område och fastställer, på strategisk nivå, strategier för hur viljeinriktningen inom området ska förverkligas. Antalet program ska vara begränsat. Program ska ha en giltighetstid.

Policy – antas av kommunfullmäktige

En policy uttrycker politikens värdegrund och förhållningssätt. Policyer talar om vad kommunen vill uppnå inom ett specifikt område, men tar inte ställning till utförande eller metoder. Policyer ska ha en giltighetstid.

Strategi – antas av kommunstyrelsen eller nämnd

En strategi anger strategiska åtgärder för den politiska viljeinriktningen. Strategier kan ange vem som ansvarar för att åtgärder genomförs, när de ska vara genomförda samt vilka prioriteringar som ska göras. Strategier ska ha en giltighetstid.

Riktlinje – antas av kommunstyrelsen eller nämnd

En riktlinje anger ramar för handlingsutrymmet i en viss fråga och säkerställer korrekthet och kvalitet. Riktlinjer preciserar hur andra styrdokument eller lagstiftning ska uppnås. Riktlinjer behöver inte ha en giltighetstid.

Anvisning/rutin – antas av ansvarig direktör/chef

En anvisning eller rutin verkställer politisk vilja eller lagstiftning genom att konkret ange hur uppgifter ska göras. De besvarar ofta frågor om vad, när, var, hur och av vem. Kommundirektör fattar beslut om anvisningar och rutiner som riktar sig till hela koncernen. Anvisningar och rutiner behöver inte ha en giltighetstid.

Innehåll

1	Bakgrund och syfte	4
2	Utgångspunkter	4
3	Målbild.....	5
4	Strategier.....	6
4.1	Trygga offentliga miljöer	6
4.2	Trygga verksamheter.....	6
4.3	Barn och unga	7
4.4	Stöd till brottsoffer och individer i riskzon	8
5	Genomförande och uppföljning.....	9

1 Bakgrund och syfte

Haninge ska vara en trygg och säker kommun för alla som bor, verkar och besöker kommunen. Brottslighet och otrygghet hör ofta samman och påverkar invånarnas känsla av frihet och livskvalitet. Utöver dess effekter på människors trygghet och livskvalitet medför brottslighet kostnader för samhället såväl på kort som på lång sikt. Brottslighet kan även göra att vissa områden blir mindre attraktiva för boende och företag.

Ansvaret för att upprätthålla lag och ordning åligger staten, men kommunen har en viktig roll i att stödja polisen och andra statliga aktörer i arbetet. Kommuns trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete ska präglas av uthålliga åtgärder som leder till ökad trygghet i Haninge. Arbetet ska ske i samverkan mellan kommunens olika verksamheter samt med externa aktörer såsom civilsamhälle, näringsliv och polis för att få största effekt för invånarnas trygghet och säkerhet.

Trygghetsprogrammet har upprättats på uppdrag av kommunstyrelsen. Programmets syfte är att tydliggöra kommunens viljeinriktning för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet och att lägga fast strategier för Haninge kommuns arbete inom området. Programmet beslutas av kommunfullmäktige och är ett styrande dokument för hur kommunen ska arbeta och samverka för att nå den vision och de mål som finns formulerade i Haninge kommuns mål och budget.

Programmet gäller hela kommunen, där kommunstyrelsen, nämnder och kommunala bolag har ett ansvar för att arbeta i enlighet med programmets inriktning och strategier. Trygghetsprogrammet gäller till och med 2035-01-01. I samband med nya mandatperiod ska aktualitetsprövning av programmet ske.

2 Utgångspunkter

Kommuner har en central roll i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i samhället. Av lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete framgår kommuners ansvar för det lokala brottsförebyggande arbetet. Lagen syftar till att säkerställa att kommunernas brottsförebyggande arbete är prioriterat, effektivt och kunskapsbaserat. Kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande uppdrag framgår även i annan lagstiftning, som socialtjänstlagen (2001:453), skollagen (2010:800) samt plan- och bygglagen (2010:900).

Det finns i Haninge ett flertal kommunala styrdokument och anvisningar som på en mer detaljerad nivå beskriver olika delar av kommunens arbetssätt och åtgärder för att öka tryggheten och säkerheten i kommunen. Haninge kommun har en samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Haninge/Nynäshamn, där gemensamma fokusområden, prioriterade samverkansområden och samverkansformerna för parterna i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet framgår.

3 Målbild

Haninge är en trygg och säker kommun för alla som bor, verkar och besöker kommunen. Alla invånare, företagare och besökare känner sig trygga och säkra att vistas i hemmet, det offentliga rummet och att ta del av kommunens olika verksamheter. Ingen känner sig rädd för att riskera att utsättas för brott eller känner sig otrygg.

Kommunen stödjer polisen, som har uppdraget att upprätthålla lag och ordning i landet, i att genomföra sitt uppdrag – att förebygga, ingripa mot och utreda brott för att minska brottsligheten och öka tryggheten. Genom att arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande i allt från socialtjänst och skola till stadsmiljö och fysisk planering bidrar kommunen till att öka tryggheten i Haninge. Haninge ska inte ha några utsatta områden år 2030.

Haninge kommun arbetar för att säkerställa en trygg offentlig miljö och trygga verksamheter. Våldsbrott och otillåten påverkan förebyggs och motverkas inom kommunens verksamheter. Kommunen arbetar också riktat mot barn och unga för att förebygga och motverka utanförskap, kriminalitet och missbruk. Om barn, unga eller andra invånare riskerar att utsättas för brott, utsätts för brott eller riskerar att hamna i kriminella sammanhang ska kommunen tillsammans med polisen och andra samhällsaktörer tillse att hjälp, stöd och skydd finns.

4 Strategier

4.1 Trygga offentliga miljöer

Utformningen och underhållet av den offentliga miljön är viktig för att alla invånare och företagare ska känna sig trygga i Haninge. De offentliga miljöerna ska gå att överblicka och orientera sig i, är befolkade, belysta, omhändertagna och välskötta. Genom löpande drift och underhåll av gator, parker, torg och andra offentliga platser säkerställer kommunen att den offentliga miljön är välskött och välfungerande.

Haninge kommun ska aktivt arbeta med olika typer av trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder i den offentliga miljön. Kommunen ska, i samverkan med polisen, verka för fler kameror i den offentliga miljön för ökad trygghet och bättre verktyg för lagföring. Om särskilda skäl finns kan även kommunen sätta in ordningsvakter och vaktare för att understödja polisen i att öka tryggheten i ett särskilt område. I samverkan med polisen och Region Stockholm ska kommunen verka för att skapa en trygg miljö i trafik och kollektivtrafik. Ett särskilt arbete ska bedrivas vid skolor i kommunen för att säkerställa trygga och säkra skolvägar. Haninge kommun ska, i samverkan med ansvariga myndigheter, tillse att olovliga bosättningar i kommunen försvinner.

Även för företagens vilja att starta, växa och etablera sig i Haninge kommun är tryggheten i den offentliga miljön avgörande. Ett särskilt fokus ska därför ligga på att i samarbete med företagen genomföra trygghetsinsatser i den offentliga miljön i företagsområdena för att säkerställa att miljön är välskött och välfungerande. Kommunen ska också ha ett nära samarbete med civilsamhället och stödja trygghetsskapande och brottsförebyggande initiativ från civilsamhället. Platssamverkan, där med fastighetsägare, näringsliv, polis, kommun och civilsamhälle gemensamt tar ansvar för trygghet och aktivering av specifika platser eller områden i kommunen, ska fortsätta.

I den fysiska planeringen av ny bebyggelse och nya miljöer ska kommunen säkerställa att det trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektivet finns med, från planering till genomförande.

4.2 Trygga verksamheter

Haninge kommun har ett tydligt ansvar för att alla ska känna sig trygga och säkra i kommunens verksamheter, oavsett insats, driftsform eller utförare.

Kommunen har därför ett stort fokus på trygghetsfrågorna och tillämpar arbetssätt och vidtar åtgärder som förstärker tryggheten i verksamheterna.

Inom kommunens förskolor och skolor ska alla barn och elever ha möjlighet att nå sin fulla potential, vilket möjliggörs genom studiero, tydliga regler och fokus på resultat. Alla verksamheter som riktar sig till barn och unga ska utgå från ett helhetsperspektiv. Fokus ska ligga på kartläggning och åtgärdande av risker, likabehandling och förebyggande av kränkningar samt förtroendefull kommunikation med barn, elever och vårdnadshavare. Det ska, vid behov, även göras insatser i den fysiska miljön för att öka tryggheten och säkerheten.

Även inom äldre- och funktionshinderomsorgen ska trygghetsarbetet ske utifrån ett helhetsperspektiv med fokus på att identifiera och genomföra åtgärder som stärker kvalitet, bemötande och trygghet i omsorgen. Ett särskilt fokus ligger på att stärka kompetensen i verksamheterna, bland annat genom språkstödande insatser, och på att införa digitala lösningar för att öka tryggheten. Kontroll och uppföljning av utförare ska stärkas för att skydda till äldre och andra utsatta målgrupper mot bedrägeri.

Välfärdsbrott och organiserad brottslighet utgör ett allvarligt hot mot samhället och demokratin. Kommunen ska bedriva ett aktivt arbete för att bekämpa den organiserade brottsligheten och motverka förekomsten av välfärdsbrott och otillåten påverkan inom kommunens, och av kommunen finansierade, verksamheter. Kommunen ska agera och vidta nödvändiga åtgärder vid korruption, välfärdsbrottslighet, otillåten påverkan, hot, våld eller trakasserier.

4.3 Barn och unga

Föräldrarna ansvarar för sina barns uppväxt och utveckling. Haninge kommun ska erbjuda ett strukturerat föräldrastöd för att stärka vårdnadshavares förmåga att ta sitt föräldraansvar och skapa en trygg och stabil uppväxtmiljö för sina barn. Med trygga och stabila familjer är chansen som störst att minska brottsligheten bland barn och unga och få ökad trygghet i kommunen.

Förskola och skola är viktiga skyddsfaktorer som stärker barn och ungas framtidsutsikter för att förebygga utanförskap, kriminalitet, missbruk och ohälsa. Förskolor och skolorna i Haninge kommun ska anpassa undervisningen till varje barn och elevs förutsättningar och behov. Det ska bedrivas ett aktivt arbete för att främja skolnärvaron samt för att upptäcka, utreda och åtgärda frånvaro i ett tidigt skede. Ett starkt elevhälsoarbete ska bidra till elevernas välmående och skapa förutsättningar för goda prestationer i skolan.

Även tillgång till meningsfulla och trygga fritidsaktiviteter är en viktig skyddsfaktor för att förebygga utanförskap, kriminalitet, missbruk och ohälsa. Barn och unga ska erbjudas en aktiv och meningsfull fritid med olika inriktningar med närvaro av vuxna. En strukturerad och innehållsrik fritid bidrar till såväl fysiskt som psykiskt välmående samtidigt som den ger barn och unga möjlighet att bygga nya sociala nätverk och positiva sammanhang utöver familj och skola.

Föräldrar som går till arbetet är en viktig förebild för barn och unga. Haninge kommun ska erbjuda ett gott företagsklimat med växande företag som skapar nya arbetstillfällen och samtidigt erbjuda stöd till de som befinner sig långt från arbetsmarknaden att ta sig in på arbetsmarknaden. Därmed kan utanförskapet minska och inte riskera att gå i arv till nästa generation.

4.4 Stöd till brottsoffer och individer i riskzon

När barn, unga och andra invånare riskerar att utsättas för brott, utsätts för brott eller riskerar att hamna i kriminella sammanhang behöver samhället tillse att stöd finns. I samarbete med polisen, regionen, myndigheter, civilsamhälle och andra aktörer har kommunen en viktig roll att spela i detta arbete.

Alla medarbetare i Haninge kommun i verksamheter ska tidigt kunna upptäcka signaler och tecken på våld och hedersrelaterat våld och förtryck samt vidta åtgärder. Det är särskilt viktigt inom förskola och skola. Alla som möter barn och unga har ett ansvar att uppmärksamma risksignaler och följa rutiner för orosanmälningar. Vid riskbeteende ska skyndsamma och samordnade insatser erbjudas barn och unga som bedöms vara i riskzonen för att rekryteras till kriminella gäng, våldsbejakande extremism och missbruk. Samverkan kring barn och unga som är kriminella, eller som riskerar att utveckla en kriminell livsstil, ska intensifieras och breddas.

Kommunen ska arbeta för att förebygga och motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. I samverkan med externa aktörer ska insatser utvecklas för personer som upplevt våld i en nära relation. Det ska även erbjudas stöd till personer som önskar lämna ett kriminellt gäng eller en kriminell livsstil.

5 Genomförande och uppföljning

Hela kommunorganisationen har ansvar för att målbilden och strategierna i trygghetsprogrammet blir verklighet. Kommunstyrelse, nämnder och kommunala bolag ska bryta ner trygghetsprogrammets målbild och strategier till genomförbara åtgärder inom sina respektive ansvarsområden och arbeta in dessa i sina nämnd- och verksamhetsplaner. Kommunstyrelsen, genom kommunstyrelseförvaltningen, stödjer nämnder, kommunstyrelse och kommunala bolag i arbetet med att ta fram aktiviteter och åtgärder inom trygghetsområdet.

Kommunstyrelsen ansvarar för att trygghetsarbetet i kommunen drivs effektivt och samordnat. Samverkan sker såväl mellan olika kommunala verksamheter som mellan kommunen och externa aktörer såsom polis, näringsliv, civilsamhälle samt andra kommuner och myndigheter. Kommunstyrelsen ansvarar för att uppföljning av trygghetsarbetet sker inom ramen för kommunens ordinarie styr- och uppföljningssystem.